

TOBB-ETU, İktisat Bölümü
Macroeconomics II (IKT 234)
Ozan Eksi
Giriş Soruları

1-) (Faizler) Yıllık %10 basit faizden bankaya koyulan 100 tl'nin 2 yıl sonraki getirisini hesaplayınız?

2-) (Faizler) Yıllık %10 bileşik faizden bankaya koyulan 100 tl'nin 2 yıl sonraki getirisini hesaplayınız?

3-) (Faizler) Bankaya %18 faiz oranı ile yatırılan bir miktar para 4 yıllık vade sonunda bugün 3010 tl olmuştur. Dört yıl önce bankaya yatırılan anapara ne kadardır?

4-) (Faizler) Bir kişiden yıllık %10 faizle 100 t1 borç aldınız. 2 yıl sonra deyeceđinizi varsayarsak ne kadar ödemeniz gerekir?

5-) (Faizler) Bir kişiden yıllık %10 faizle 100 t1 borç aldınız. 1 yıl sonra 50 t1 ödediniz. 2. demeyi borç aldıktan 2 yıl sonra yapacağınıza göre ne kadar ödemeniz gerekir?

6-) (Reel Faizler) Bir ekonomide yalnızca 1 çeşit mal, ve bu malın fiyatıda 1 t1 olsun. 100 t1 parası olan bir kişi bu parası ile kaç tane mal alabilecektir? Ekonomide beklenen enflasyon düzeyi %10 ise, 100 t1 parası olan bir kişi (a) bu parayı cebinde tutarsa bir yıl sonra kaç tane mal alabilecektir? (b) parasını %10 faizle bir yıllığına bankaya koyarsa 1 yıl sonra kaç tane mal alabilecektir? Bu durumda bankadan elde edeceği reel faiz ne kadardır?

7-) (Reel Faizler) Yıllık faiz oranı %10 ve bir yıl boyunca beklenen enflasyon %4 ise bankaya koyulan 100 tl'nin 1 yıl sonraki beklenen reel getirisini $r_t^e = i_t - \pi_t^e$ formülünü kullanarak hesaplayınız?

8-) (Reel Faizler) Bir önceki soruyu $(1 + r_t^e) = (1 + i_t)/(1 + \pi_t^e)$ formülünü kullanarak hesaplayınız?

9-) (Reel Faizler) İki önceki soruda diyelim enflasyon beklendiği %4 seviyesi yerine %5 olarak gerçekleşti. Paranın (100 tl) dönem sonunda nominal ve reel getirisini hesaplayınız?

10-) (Döviz Kurları) 100 tl 75 dolar alabiliyorsa dolar/tl ve tl/dolar döviz kurları kaçtır?

11-) (Döviz Kurları) TL ve dolar arasındaki döviz kuru 1,6 dolar/tl ve yen ile dolar arasındaki döviz kuru 0,8 dolar/yen ise tl ile yen arasındaki döviz kuru kaçtır? Eğer bu kur 2,1 yen/tl olursa ne olabilir?

12-) (Reel Döviz Kuru) Dolar ile yen arasındaki döviz kuru 120 yen/dolar olsun. Bir amerikan arabası 10.000 dolar, benzer bir Japon arabası da 2.400.000 yen olsun. Bu iki ülke arasındaki reel döviz kuru kaçtır? Tek fiyat yasası (The law of one price) ve görece satınalma gücü paritesi (Purchasing Power Parity, PPP) bu konuda ne der?

13-) (Reel Döviz Kuru) İki ülke düşünelim. Bu ülkeler farklı malların yanında benzer mallar da üretebiliyor olsun. Dış ticareti yapılabilen A malının 1. ülkedeki fiyatı 10 dolar, 2. ülkede fiyatı 5 tl ise iki ülke arasındaki nominal ve reel döviz kurlarını tek fiyat yasası ve satınalma gücü paritesinin sağlandıkları durumda bulunuz? Birinci ülkede yıllık %0, ikinci ülkede yıllık %100 enflasyon varsa 1 yıl sonraki nominal ve reel döviz kurları bu kabullenmeler altında ne olacaktır.

KAPSANMAMIŞ FAİZ HADDİ PARİTESİ

- ABD’li bir yatırımcı 100 dolarıyla ABD’de parasını değerlendirirse alacağı toplam getiri: $100(1 + i_t^*)$
- Bunu tl’ye çevirip $(100E_{TL/\$,t})$ Türkiye’de değerlendirirse alacağı getiri $(100E_{TL/\$,t}(1 + i_t))$. Sonra bu getiriyi kendi parasına çevirmek isteyeceğinden, bir yıl sonraki tahmini (beklenen) döviz kurunu hesaba katarsa alacağı dolar cinsinden getiri: $(100E_{TL/\$,t}(1 + i_t)/E_{TL/\$,t+1}^e)$
- Denge durumunda iki ülkede yatırım aynı getiriyi verir

$$100(1 + i_t^*) = \frac{100E_{TL/\$,t}(1 + i_t)}{E_{TL/\$,t+1}^e}$$

- Eğer, örneğin, Türkiye’de yatırım yapmak daha cazip olsaydı, tl’ye talep artacak, tl değerlenecek ($E_{TL/\$,t}$ düşecek) ve eşitlik yine sağlanacaktı

14-) (Kapsanmamış Faiz Haddi Paritesi) Türkiye’de yıllık banka faizleri %80, Amerika’da ise %50 olsun. TL ve dolar arasındaki döviz kuru 1 dolar/tl olsun. TL ve dolar arasındaki 1 yıl sonraki beklenen döviz kuru kaçtır?

15-) (Satılma Gücü Paritesi ve Kapsanmamış Faiz Haddi Paritesi) Türkiye’de yıllık banka faizleri %80, Amerika’da ise %50 olsun. TL ve dolar arasındaki 1 yıl sonraki beklenen döviz kuru 1.2 tl/dolar ve bugünkü döviz kuru 1.1 tl/dolar olursa ne olur?

- **Bilgi:** *Devlet İç Borçlanma Senetleri:* Devlet kendi ülkesindeki veya dış ülkelerdeki tasarruflardan borçlanabilir. Borçlar lira veya dövize endeksli olabilir. Devlet bunu yaparken tahvil veya bono kullanır ve bireyler gibi A kadar borç alıp, sonrasında $A(1+i)$ demektense dönem sonundaki rakamı, diyelim A'ya, sabitler ve $A/(1+i)$ kadar borç alır. Bu senetler bono veya tahvil olabilir.
1. *Hazine Bonosu:* Bu çeşit borcun vadesi 1 yıldan dışıktır. Hazine bonoları ara ödeme (kupon diyoruz bu ödemelere) yapmaz.
 2. *Devlet Tahvili:* Vadesi 1 yıldan uzundur ve kupon ödemesi yapabilir
- İngilizce'de Hazine Bonosu'na karşılık gelen Treasury Bill'dir. Devlet Tahvili'nin karşılığı olarak is Government Bond kullanılabilir.

17-) (Tahvil/Bono Getirileri) 1 yıl vadeli 100 tl'lik bonoyu hazine bugün 80 tl'ye satmışsa hazine yüzde kaçtan borçlanmıştır?

18-) (Tahvil/Bono Getirileri) 2 yıl vadeli 100 t'l'lik devlet tahvilini hazine bugün 80 t'l'ye satmışsa hazine yıllık yüzde kaçtan borçlanmıştır?

19-) (Tahvil/Bono Getirileri) 4 yıl vadeli 100 t'l'lik %10 kupon ödemeli devlet tahvilini hazine bugün 80 t'l'ye satmışsa hazine yıllık yüzde kaçtan borçlanmıştır?

20-) (Tahvil/Bono Getirileri) Yukarıdaki soruda tahvili alan banka eğer faizler değişmeyecekse bu tahvili 2 sene sonra kaçta satabilecektir?

21-) (Tahvil/Bono Getirileri) Eğer tahvili alan banka bunu 2 sene sonra 105 tl'ye satabilmiřse, yzde kaç faiz elde etmiřtir. Tahvili ondan alan yzde kaç faiz elde edebilecektir?